

**Koninklijk besluit van 7 augustus 1995
betreffende het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen
(B.S. 15.9.1995)**

Gewijzigd bij: (1) koninklijk besluit van 11 januari 1999 tot wijziging van het KB van 7.8.1995 (B.S. 23.2.1999)
(2) koninklijk besluit van 28 augustus 2002 tot aanwijzing van de ambtenaren belast met het toezicht op de naleving van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en de uitvoeringsbesluiten ervan (B.S. 18.9.2002)

Omzetting in Belgisch recht van de derde bijzondere richtlijn 89/656/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 30 november 1989 betreffende de minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid voor het gebruik op het werk van persoonlijke beschermingsmiddelen door de werknemers

Artikel 1.- De bepalingen van dit besluit zijn van toepassing op de werkgevers en werknemers zoals bepaald in artikel 28 van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming, goedgekeurd bij de besluiten van de Regent van 11 februari 1946 en 27 september 1947.

Art. 2.- Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder :

1° A.R.A.B.: het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming, goedgekeurd bij de besluiten van de Regent van 11 februari 1946 en van 27 september 1947.

2° Persoonlijk beschermingsmiddel, hierna "P.B.M." genoemd : iedere uitrusting die bestemd is om door de werknemer gedragen of vastgehouden te worden ten einde hem te beschermen tegen één of meer risico's die zijn veiligheid of gezondheid op het werk kunnen bedreigen, alsmede alle aanvullingen of accessoires die daartoe kunnen bijdragen.

Zijn uitgesloten van de definitie bedoeld in het eerste lid, 2°) :

- a) gewone en uniforme werkkleding die niet specifiek bedoeld is om de veiligheid en de gezondheid van de werknemer te beschermen;
- b) P.B.M. van militairen, politieagenten en personeel van de ordediensten;
- c) P.B.M. van wegvervoermiddelen;
- d) sportuitrusting;
- e) zelfverdedigings- of afschrikkingsmateriaal;
- f) draagbare apparaten voor het opsporen en het signaleren van risico's en belastingsfactoren.

Art. 3.- De werkgever is er in toepassing van de voorschriften van de artikelen 28 bis en 54 quater van het A.R.A.B. toe gehouden de risico's inherent aan de arbeid op te sporen en de nodige materiële maatregelen te treffen om hieraan te verhelpen.

Wanneer de risico's niet uitgeschakeld kunnen worden aan de bron of niet voldoende beperkt kunnen worden met maatregelen, methodes of procédés op het gebied van de arbeids-organisatie of met collectieve technische beschermingsmiddelen, [(1)] moeten de P.B.M. worden gebruikt.

De bijlage I van dit besluit bevat een indicatief schema voor de inventarisatie van de risico's met het oog op het gebruik van P.B.M.

[De persoonlijke beschermingsmiddelen opgenomen in de bijlage II aan dit besluit moeten ter beschikking worden gesteld van de werknemers voor de activiteiten en werkomstandigheden bepaald in bovengenoemde bijlage. (1)]

Art. 4.- § 1. De P.B.M. die vóór 1 juli 1992 op de markt werden gebracht moeten inzake ontwerp en constructie beantwoorden aan :

- a) wat de ademhalings toestellen betreft, de bepalingen van de artikelen 160 I en 161 van het A.R.A.B.;
- b) wat de overige P.B.M. betreft, de bepalingen van de artikelen 160 B,C, D, E, F, G en H van het A.R.A.B.

§ 2. De P.B.M. die tussen 1 juli 1992 en 1 juli 1995 op de markt werden gebracht, moeten inzake ontwerp en constructie beantwoorden aan :

- a) ofwel de bepalingen bedoeld in § 1;
- b) ofwel de bepalingen van de besluiten tot omzetting van de communautaire richtlijnen inzake de fabricage van P.B.M.;
- c) ofwel de regels van goed vakmanschap indien er nog geen Europese richtlijn is vastgesteld.

§ 3. De P.B.M. die na 1 juli 1995 op de markt worden gebracht moeten inzake ontwerp en constructie beantwoorden aan de bepalingen van de besluiten tot omzetting van de communautaire richtlijnen inzake de fabricage van P.B.M, behalve indien er op dit vlak nog geen Europese richtlijnen zijn vastgesteld, in welk geval de bepalingen van § 1 van toepassing zijn of de regels van goed vakmanschap van toepassing voor 1 juli 1995.

§ 4. De in § § 2 en 3 bedoelde regels van goed vakmanschap worden geacht nageleefd te zijn als de fabrikant de P.B.M. vervaardigd heeft in overeenstemming met de betreffende bestaande Belgische normen of met gekende buitenlandse normen.

Art. 5.- § 1. Ieder P.B.M. moet in alle gevallen:

- a) geschikt zijn voor de te vermijden risico's, zonder zelf een vergroot risico in te houden;

- b) beantwoorden aan de heersende omstandigheden op de arbeidsplaats;
- c) afgestemd zijn op de vereisten met betrekking tot de ergonomie, het comfort en de gezondheid van de werknemer.
- d) na de nodige afregeling geschikt zijn voor de drager.

§ 2. Indien allerlei risico's het tegelijkertijd dragen van meer dan één P.B.M. noodzakelijk maken, moeten deze op elkaar zijn afgestemd en doeltreffend blijven tegen het (de) betrokken risico(s).

§ 3. De werkgever bepaalt de omstandigheden waaronder een P.B.M. gebruikt moet worden, inzonderheid wat betreft de duur van het dragen. Deze omstandigheden zijn afhankelijk van de ernst van het risico, de frequentie van de blootstelling aan het risico en de kenmerken van de werkplek van iedere werknemer afzonderlijk, alsmede van de doeltreffendheid van het P.B.M.

§ 4. De P.B.M. mogen, behoudens in bijzondere en uitzonderingsgevallen, slechts voor de beoogde doeleinden worden gebruikt.

§ 5. De P.B.M. moeten worden gebruikt overeenkomstig de gebruiksaanwijzing.

Art. 6.- § 1. De werkgever moet, alvorens een P.B.M. te kiezen, een beoordeling maken van de uitrusting die hij van plan is te gebruiken, om na te gaan in hoeverre deze beantwoordt aan de in artikel 4 en artikel 5, § §1 en 2, gestelde voorwaarden.

Bij deze beoordeling houdt de werkgever rekening met de personen die eventueel lijden aan een handicap of een lichamelijk gebrek, zodat bijvoorbeeld rekening gehouden wordt met de noodzaak van correctie glazen of orthopedische schoenen.

Deze beoordeling omvat :

- a) een analyse en een evaluatie van de risico's die niet met andere middelen vermeden kunnen worden;
- b) de omschrijving van de kenmerken die de P.B.M. moeten bezitten om de onder a) vermelde risico's te kunnen ondervangen, rekening houdend met eventuele risicobronnen die de P.B.M. zelf kunnen vormen;
- c) de evaluatie van de kenmerken van de P.B.M. die beschikbaar zijn, vergeleken met de onder b) bedoelde kenmerken.

De in het eerste lid bedoelde beoordeling moet herzien worden al naargelang de veranderingen in de onderdelen waaruit deze bestaat.

§ 2. Voor het opstellen van de in § 1, bedoelde beoordeling en voor het bepalen van de omstandigheden waaronder een P.B.M. moet gebruikt worden, zoals voorzien in artikel 5, § 3, vraagt de werkgever het advies van het hoofd van de dienst voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen en van de arbeidsgeneesheer.

§ 3. De verslagen en de elementen die voor deze beoordeling hebben gediend, worden ter beschikking gehouden van de met het toezicht belaste ambtenaren.

[**Art. 7.**- Telkens een P.B.M. ter beschikking wordt gesteld, waakt de werkgever erover dat de werknemers dit P.B.M. op een rationele manier dragen of vasthouden en verzekert hij zich ervan, in de gevallen beoogd in artikel 3, alinéa 4, dat dit P.B.M. voldoet aan de voorwaarden bepaald in bijlage II. (1)]

Art. 8.- De leden van het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen of, bij ontstentenis ervan, van de syndicale afvaardiging of, bij ontstentenis ervan, de betrokken werknemers, worden vooraf geraadpleegd en betrokken bij de beoordeling, de keuze en het gebruik, inzonderheid op het vlak van de gebruikswijze, de omstandigheden van gebruik en de gebruiksduur van de P.B.M.

Art. 9.- § 1. De keuze van het P.B.M. wordt bepaald door de werkgever op basis van de beoordeling voorzien in artikel 6, § 1.

Iedere aankoop van P.B.M. maakt het voorwerp uit van een bestelbon die vermeldt dat het P.B.M. moet voldoen aan :

- a) de voorschriften betreffende de constructie, bepaald in artikel 4;
- b) de voorwaarden, niet noodzakelijk opgelegd door bovenstaande voorschriften, maar onontbeerlijk om het objectief te bereiken vooropgesteld in artikel 54 quater, 2, van het A.R.A.B.

Het hoofd van de dienst voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen of één van zijn adjuncten en de arbeidsgeneesheer nemen deel aan de voorbereidende werkzaamheden voor het opstellen van de bestelling.

Indien noodzakelijk, doen zij aanvullende vereisten bijvoegen op het gebied van de veiligheid en de hygiëne na raadpleging, indien nodig, van andere bevoegde personen.

De bestelbon wordt geïllustreerd door het hoofd van de dienst voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen.

§ 2. Voor de voorwaarden waarvan sprake in, § 1, tweede lid, b, en de aspecten van het P.B.M. die niet gedekt zijn door de CE-markering, is bovendien de volgende procedure van toepassing:

Bij de levering geeft de leverancier aan de klant een document, waarin de naleving van de bij de bestelling geformuleerde vereisten inzake veiligheid en hygiëne verantwoord wordt.

Vóór elke indienstelling is de werkgever in het bezit van een verslag dat de naleving vaststelt van de voorschriften van dit besluit.

Het verslag wordt opgesteld door het hoofd van de dienst voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen of één van zijn adjuncten, na raadpleging, indien nodig, van andere bevoegde personen. Het advies van de arbeidsgeneesheer wordt erbij gevoegd bij zijn eerstkomend bezoek in de onderneming.

Onder bevoegde personen dient te worden verstaan de personen die door de werkgever en de vertegenwoordigers van de werknemers aangezien worden als hebbende voldoende ondervinding in het domein om met volkomen kennis van zaken een mening uit te drukken.

De werkgever waakt over de raadpleging, door het hoofd van de dienst voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen, van de bevoegde personen.

§ 3. De documenten en attesten bedoeld in dit artikel worden ter beschikking gehouden van de met het toezicht belaste ambtenaar.

De documenten bedoeld in dit artikel worden medegedeeld aan het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen of, bij ontstentenis ervan, aan de syndicale afvaardiging.

§ 4. De bepalingen van § 2, zijn niet van toepassing :

1° voor de P.B.M. die voorzien zijn van een merk van keuring, goedkeuring of overeenkomst aangebracht bij toepassing van een uitvoeringsbesluit van de wet van 11 juli 1961 betreffende de waarborgen welke de machines, de onderdelen van machines, het materieel, de werktuigen, de toestellen, de recipiënten en de beschermingsmiddelen inzake veiligheid en gezondheid moeten bieden;

2° voor de P.B.M. bedoeld in § 1, inzake veiligheid en hygiëne gelijkvormig aan een exemplaar waarvoor aan de vereisten van de §§ 1 tot 3, reeds voldaan werd :

althans wat de aspecten betreft die gedekt zijn door het merk van keuring, goedkeuring of overeenkomst aangebracht in toepassing van een uitvoeringsbesluit van de voornoemde wet van 11 juli 1961 of gedekt zijn ingevolge een in toepassing van het A.R.A.B. verleende erkenning.

Zij zijn wel van toepassing voor wat betreft de verklaringen en de vaststellingen met betrekking tot de naleving van de aanvullende voorwaarden gesteld met het oog op het bereiken van het objectief vooropgesteld in artikel 54 quater, 2, van het A.R.A.B. en tot de aspecten die niet gedekt zijn door het merk van keuring, goedkeuring of overeenkomst aangebracht in toepassing van een uitvoeringsbesluit van de voornoemde wet van 11 juli 1961 of niet gedekt zijn ingevolge een in toepassing van het A.R.A.B. verleende erkenning.

Deze verklaringen en vaststellingen zijn respectievelijk :

- het attest van de leverancier bedoeld in § 2;
- het verslag van de dienst voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen bedoeld in § 2.

Art. 10.- Onverminderd de bepalingen van artikel 28 ter van het A.R.A.B., neemt de werkgever de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de werknemers over voldoende informatie en, in voorkomend geval, over gebruiksaanwijzingen betreffende de op het werk aangewende P.B.M. beschikken.

Deze informatie en deze gebruiksaanwijzing moeten ten minste bevatten:

- alle nuttige informatie betreffende de diverse types P.B.M. die in de onderneming of inrichting gebruikt worden of kunnen gebruikt worden zodanig dat de werknemers, in voorkomend geval, eveneens deel kunnen nemen aan de evaluatie vermeld in artikel 6, § 1;
- de omstandigheden waaronder de P.B.M. dienen te worden gebruikt;
- voorzienbare abnormale situaties;
- de conclusies die, in voorkomend geval, kunnen worden getrokken uit de bij het aanwenden van P.B.M. opgedane ervaringen;
- de risico's tegen dewelke de P.B.M. de werknemer beschermen.

Deze informatie en gebruiksaanwijzingen moeten voor de betrokken werknemers begrijpelijk zijn.

Voor elk P.B.M. moeten de nodige schriftelijke instructies bestaan voor hun werking, hun gebruikswijze, hun inspectie en hun onderhoud. Desgevallend kan voorzien worden in een aangepaste training.

Die instructies worden geïllustreerd en, als het past, aangevuld door het hoofd van de dienst voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen en door de arbeidsgeneesheer, elk wat hem betreft rekening houdend met de eisen betreffende de veiligheid en de hygiëne.

Art. 11.- Een P.B.M. is in beginsel bestemd voor gebruik door één persoon.

Het mag niet achtereenvolgens door verschillende werknemers worden gebruikt tenzij zij, bij elke verandering van gebruiker, met zorg gereinigd, ontstof of gedesinfecteerd en, in geval van contaminatie door radioactieve stoffen, gedecontamineerd worden.

Art. 12.- De P.B.M. moeten door de werkgever gratis ter beschikking van de werknemers worden gesteld.

Art. 13.- De werkgever moet op zijn kosten zorgen voor onderhoud, herstellingen, reiniging, desinfectie, decontaminatie en de noodzakelijke vervanging voor het goed functioneren van de P.B.M.

De reiniging, de desinfectie en de decontaminatie van de P.B.M. worden uitgevoerd met geschikte fysische of chemische middelen.

De toepassing van deze procédés of het gebruik van deze chemische middelen mogen de eigenschappen van de P.B.M. niet aantasten of hun doeltreffendheid niet schaden.

Art. 14.- Onder geen voorwendsel mogen de werknemers de bij dit besluit voorgeschreven P.B.M. met zich mee naar huis nemen. Die beschermingsmiddelen moeten in de onderneming, dienst, inrichting of werf waar zij tewerkgesteld zijn, blijven of er na de werkdag teruggebracht worden.

De bepalingen van dit artikel zijn evenwel niet van toepassing op de werknemers die deel uitmaken van reizende ploegen of die tewerkgesteld zijn op ver van de ondernemingen, diensten, inrichtingen of werven waaraan zij verbonden zijn, gelegen plaatsen en die er uiteraard niet regelmatig komen na hun werkdag, voor zover de bewerkingen die deze werknemers verrichten geen risico's voor besmetting met zich brengen.

Art. 15.- De werknemers moeten de P.B.M. waarover zij krachtens dit besluit moeten beschikken, gebruiken en zich gedragen naar de instructies die hun in dit verband worden gegeven.

Art. 16.- § 1. De veiligheidsgordels en harnassen, de vanglijnen, de touwen en andere hulpstukken van een bevestigingssysteem die niet blijvend bevestigd zijn, zoals kabels, kettingen, haken, zelfblokkerende of energieabsorberende anti-valapparaten, enz., worden onderworpen aan een onderzoek door een organisme erkend door de Minister van Tewerkstelling en Arbeid voor de controle van de hefwerktuigen :

- vóór het indienststellen; dit is evenwel niet van toepassing op de P.B.M. voorzien van de CE-markering op de markt gebracht na 1 juli 1992;
- tenminste om de twaalf maand;
- telkens de gordel of het harnas een val van een persoon gestuit heeft.

§ 2. Het erkend organisme stelt een verslag op van zijn vaststellingen. Dit verslag vermeldt inzonderheid dat buiten dienst moet gesteld worden :

- elke gordel of harnas die geen voldoende veiligheidswaarborgen meer biedt;
- elke vanglijn uit synthetische vezels welke een permanente verlenging van meer dan 30 % vertoont.

§ 3. De werkgever houdt het onder § 2 bedoelde verslag ter beschikking van de met het toezicht belaste ambtenaar.

BIJLAGE I

INDICATIEF SCHEMA VOOR DE INVENTARIS VAN DE RISICO'S MET HET OOG OP HET GEBRUIK VAN PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN

		RISICO'S																				
		FYSISCH										CHEMISCH						BIOLOGISCH				
		MECHANISCH					THERMISCH		STRALING			AEROSOLS			VLOEISTOFFEN							
		Vallen van hoogte	Schokken, slagen, stoten, knellingen	Steek-, snij- en schaafwonden	Trillingen	Uitglijden, vallen (gelijkvloers)	Hitte, vuur	Koude	ELECTRICITEIT	Niet-ioniserend	Ioniserend	LA-WAAR	Stof, vezels	Rook	Nevels	Onderdompeling	Spaten, e.d.	GASSEN, DAMPEN	Pathogene bacterien	Pathogene virussen	Mycose veroorzakende schimmels	Niet microbuele biologische antigenen
Lichaamsdeel	Hoofd	Schedel																				
		Gehoor																				
		Ogen																				
		Ademhalingswegen																				
		Gelaat																				
		Gehele hoofd																				
	Bovenste ledematen	Hand																				
		Arm (of delen daarvan)																				
	onderste ledematen	Voet																				
		Been (of delen daarvan)																				
	Diversen	Huid																				
		Romp/Buik																				
		Langs parenterale weg																				
		Gehele lichaam																				

Gezien om te worden gevoegd bij Ons besluit van 7 augustus 1995

[BIJLAGE II

Lijst van activiteiten en werkzaamheden waarvoor het ter beschikking stellen van P.B.M. noodzakelijk is

1. Beschermkledij :

- a) de in riolen, kuilen, kelders, welputten, regenputten, kuipen, vergaarbakken of andere soortgelijke plaatsen tewerkgestelde werknemers wanneer zij in contact komen met vochtige of doorweekte wanden;
- b) de buiten tewerkgestelde en aan regen of uitzonderlijke koude blootgestelde werknemers;
- c) werknemers tewerkgesteld in koelkamers;
- d) werknemers tewerkgesteld aan werkzaamheden waarbij de blootstelling aan chemische en biologische agentia, die een risico voor de gezondheid kunnen bieden, technisch niet kan vermeden worden;
- e) werknemers die aan carcinogene agentia kunnen blootgesteld worden :

§1.- tijdens de werkzaamheden waarbij de blootstelling niet kan vermeden worden door preventieve maatregelen zoals voorzien in de voorschriften van de artikelen 5, 6, 8 en 9 van het koninklijk besluit van 2 december 1993 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk;

§2.- tijdens werkzaamheden, zoals onderhoudswerken, afbraakwerken, vernieuwingswerken, verbouwingswerken waarvoor een aanzienlijke toename van de blootstelling aan deze agentia kan voorzien worden maar niet verminderd kan worden onder de vastgestelde grenswaarden door organisatorische maatregelen of door collectieve beschermingsmaatregelen;

- f) werknemers tewerkgesteld aan het hanteren van hete massa's of hun aanwezigheid in de nabijheid daarvan of het werken in een warme omgeving (hitte van technologische oorsprong).

2. Beschermingshoofddeksel :

- a) werknemers die blootgesteld zijn aan uitwasemingen van stof van giftige, bijtende of prikkelende producten of aan de spatten van deze producten;
- b) werknemers tewerkgesteld aan het vervoer, op het hoofd of op de schouders, van vleeskwartieren, van afval of andere voor rotting vatbare producten voortkomend van het slachten van dieren, van balen niet ontsmette lompen of van dierlijke stoffen, zelfs droge, die besmettende kiemen kunnen inhouden (zakken met beenderen, horens, manen, ruwe wol, huiden, enz.);

- c) werknemers tewerkgesteld aan het vervoer, op het hoofd of op de schouders, van zakken of pakken met andere om het even welke producten of stoffen;
- d) werknemers tewerkgesteld in riolen, kuilen, kelders, welputten, regenputten, kuipen, vergaarbakken of andere soortgelijke plaatsen die bevuild zijn door ophopingen of afval van om het even welke stoffen of die door ongedierte geplaagd worden;
- e) de buiten tewerkgestelde en aan regen of uitzonderlijke temperaturen blootgestelde werknemers;
- f) werknemers tewerkgesteld in koelkamers;
- g) werknemers die blootgesteld zijn aan vallende stenen, materiaal, brokstukken of allerlei vallende voorwerpen, zoals in steengroeven, de bouw-, montage- of slopingswerken, scheepswerven, ijzergieterijen, staalfabrieken, moeten een beschermingshelm dragen;
- h) werknemers waarvan het haar kan worden gegrepen door in beweging zijnde machineonderdelen of mechanische toestellen;
- i) werknemers die aan carcinogene agentia kunnen blootgesteld worden :

§1.- tijdens de werkzaamheden waarbij de blootstelling niet kan vermeden worden door preventieve maatregelen zoals voorzien in de voorschriften van de artikelen 5, 6, 8 en 9 van het koninklijk besluit van 2 december 1993 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk;

§2.- tijdens werkzaamheden, zoals onderhoudswerken, afbraakwerken, vernieuwingswerken, verbouwingswerken waarvoor een aanzienlijke toename van de blootstelling aan deze agentia kan voorzien worden maar niet verminderd kan worden onder de vastgestelde grenswaarden door organisatorische maatregelen of door collectieve beschermingsmaatregelen;

- j) werknemers die het risico lopen zich te stoten tegen obstakels.

3. Beschermingsschort :

- a) werknemers die water, oplossingen, baden, deeg, oliën, vetten of andere vloeibare, vochtige, olieachtige of vettige stoffen manipuleren, behandelen of gebruiken waardoor zij de voorkant van het lichaam kunnen nat maken of doorweken; werknemers die het risico lopen dat de voorkant van het lichaam wordt nat gemaakt of doorweekt door de projectie van voormelde stoffen;
- b) werknemers die gevaar lopen de voorkant van het lichaam te bevuilden door organische stoffen die kunnen rotten, zoals in de slachthuizen of slachterijen, broeiplaatsen, fabrieken van vlees- of visconserven, darmwasserijen en, over het algemeen, al de ondernemingen waar vlees, huiden, beenderen, horens en ander dierenafval worden bewerkt, behandeld of omgewerkt;
- c) werknemers die gevaar lopen de voorkant van het lichaam te bevuilden door voor verrotting vatbare of besmette stoffen of door vuilnis, zoals in de vilbeluiken, diensten voor

lijkschouwing, biologische laboratoria, diensten voor reiniging der wegen, huisvuilophaaldiensten, diensten voor het ruimen van beer- of gierputten en andere bedrijven of werken die soortgelijke risico's voor bevuilding bieden;

- d) werknemers die blootgesteld zijn aan kwetsende projecties, aan projecties van gloeiende stoffen, aan het hanteren van hete massa's;
- e) werknemers die aan carcinogene agentia kunnen blootgesteld worden :

§1.- tijdens de werkzaamheden waarbij de blootstelling niet kan vermeden worden door preventieve maatregelen zoals voorzien in de voorschriften van de artikelen 5, 6, 8 en 9 van het koninklijk besluit van 2 december 1993 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk;

§2.- tijdens werkzaamheden, zoals onderhoudswerken, afbraakwerken, vernieuwingswerken, verbouwingswerken waarvoor een aanzienlijke toename van de blootstelling aan deze agentia kan voorzien worden maar niet verminderd kan worden onder de vastgestelde grenswaarden door organisatorische maatregelen of door collectieve beschermingsmaatregelen;

- f) werknemers tewerkgesteld aan werkzaamheden waarbij de blootstelling aan chemische en biologische agentia, die een risico voor de gezondheid kunnen bieden, technisch niet kan vermeden worden;
- g) werknemers tewerkgesteld aan de ontzanding van gietwerk of aan het afbijten van om het even welke voorwerpen door het bestralen met zand of met metaalkorrels of aan het gieten van gesmolten metaal;
- h) werknemers tewerkgesteld aan het uitbenen met messen.

4. Beschermingsschoeisel :

- a) werknemers tewerkgesteld in de riolen, kuilen, kelders, welputten, regenputten, kuipen, vergaarbakken, vijvers, waterlopen en alle andere soortgelijke plaatsen waar zich vloeistoffen of slijk bevinden;
- b) werknemers tewerkgesteld aan werken die aanleiding geven tot uitstorting of wegvloeiing van vloeistoffen en die door die vloeistoffen natte voeten kunnen krijgen, zoals in afwaskeukens en wasserijen;
- c) werknemers die hun voeten kunnen bevuilden met giftige, bijtende of prikkelende stoffen;
- d) werknemers die, in de ondernemingen, bedrijven en werken zoals deze voorzien onder punt 3, littera a, b en c hierboven, gevaar lopen hun voeten te bevuilden door organische stoffen die kunnen rotten of door vuilnis;
- e) werknemers tewerkgesteld in koelkamers;

- f) werknemers die gewoonlijk tewerkgesteld zijn aan de behandeling van zware stukken waarvan de val van aard is de voeten te kwetsen, dragen schoenen met toppen versterkt door middel van stalen vormen die voldoende weerstand bieden of dragen doeltreffende voetbeschermers;
- g) werknemers tewerkgesteld aan het slopen van gebouwen, aan de bekisting en de ontkisting van betonwerken, de ijzervlechters, de bouwsmeden, alsook de andere werknemers tewerkgesteld op bouwplaatsen en gewoonlijk blootgesteld aan voetwonden door uitstekende spijkers of puntige voorwerpen, dragen schoenen met versterkte zolen;
- h) werknemers die blootgesteld zijn aan het risico voor uitglijden.

5. Beschermingshandschoenen of -wanten :

- a) werknemers die gevaar lopen dat hun handen in contact komen met giftige, bijtende of prikkelende stoffen;
- b) werknemers wier handen gevaar lopen in contact te komen met besmette dieren of krenge, afval van dieren of voor het gebruik ongeschikte dierlijke stoffen, zoals in de vilbeluiken en de biologische laboratoria;
- c) werknemers die tewerkgesteld zijn aan het behandelen van de lijken en van de stukken of stoffen die ervan afkomstig zijn;
- d) werknemers die tewerkgesteld zijn aan de behandeling of aan het schiften van vuil linnen of vuile kledingsstukken, van lompen en van oude niet ontsmette klederen, van voor het gebruik ongeschikte beenderen of van vuilnis;
- e) werknemers tewerkgesteld in de riolen en andere instellingen voor de afvoer van vuil water of afvalstoffen, aan het schuren met de hand van de inlaat of van de vertakkingen of aan andere bewerkingen waarbij de handen in contact komen met bovenbedoeld water of afvalstoffen;
- f) werknemers die tewerkgesteld worden aan elk ander werk waarbij de handen in contact komen met stoffen die besmettende kiemen kunnen inhouden;
- g) werknemers tewerkgesteld in koelkamers;
- h) werknemers die tewerkgesteld zijn aan het las- of snijwerk van metalen met de elektrische lichtboog en alle bewerkingen waarbij lampen met elektrische lichtboog of andere bronnen van ultraviolette stralen worden gebruikt;
- i) werknemers tewerkgesteld aan werkzaamheden waarbij de blootstelling aan chemische en biologische agentia, die een risico voor de gezondheid kunnen bieden, technisch niet kan vermeden worden;
- j) werknemers die aan carcinogene agentia kunnen blootgesteld worden:

§1.- tijdens de werkzaamheden waarbij de blootstelling niet kan vermeden worden door preventieve maatregelen zoals voorzien in de voorschriften van de artikelen 5, 6, 8 en 9

van het koninklijk besluit van 2 december 1993 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk;

§2.- tijdens werkzaamheden, zoals onderhoudswerken, afbraakwerken, vernieuwingswerken, verbouwingswerken waarvoor een aanzienlijke toename van de blootstelling aan deze agentia kan voorzien worden maar niet verminderd kan worden onder de vastgestelde grenswaarden door organisatorische maatregelen of door collectieve beschermingsmaatregelen;

- k) werknemers tewerkgesteld aan het hanteren van hete massa's;
- l) werknemers die scherpe, snijdende, stekende, brandende of bijzonder ruwe voorwerpen of materialen moeten behandelen of werkzaamheden verrichten waarbij hun handen zijn blootgesteld aan kwetsende projecties of aan projecties van gloeiende stoffen;
- m) werknemers tewerkgesteld aan de ontzanding van gietwerk of aan het afbijten van om het even welke voorwerpen door het bestralen met zand of met metaalkorrels of aan het gieten van gesmolten metaal;
- n) werknemers tewerkgesteld aan het uitbenen met messen, dragen een drie- of vijfvingerige handschoen van gelaste metalen maliën of, op voorwaarde dat dezelfde mechanische weerstand gewaarborgd is, een dergelijke handschoen van een andere stof of een handschoen op enig andere wijze vervaardigd.

6. Beschermingsbril of aangezichtsscherm van geschikt type :

- a) werknemers wier ogen worden blootgesteld aan het contact met stoffen die een uitgesproken prikkelende werking uitoefenen op de ogen, zoals het stof van steenkoolpek en andere stofdeeltjes of dampen van bijtende stoffen;
- b) werknemers die tewerkgesteld zijn aan het las- of snijwerk van metalen met de brander of met de elektrische lichtboog;
- c) werknemers die tewerkgesteld zijn aan het onderzoek van intense lichtharden, zoals de binnenkant van sommige ovens, of van stoffen die tot witte gloei-hitte zijn gebracht, zoals staal en gesmolten glas;
- d) werknemers die tewerkgesteld zijn aan de bewerkingen waarbij infrarode stralen of stralingen die aanleiding geven tot een intense warmteverspreiding worden gebruikt;
- e) werknemers die tewerkgesteld zijn aan de bewerkingen waarbij lampen met elektrische lichtboog of andere bronnen van ultraviolette stralen worden gebruikt;
- f) werknemers die tewerkgesteld zijn aan het droog slijpen, het houwen met wegslingering van scherven, het bikken, het schoonhameren of aan andere bewerkingen die kunnen aanleiding geven tot het wegslingeren van kwetsende deeltjes, van weggesmolten metaal, van bijtende vloeistoffen, enz. die de ogen kunnen aantasten;
- g) werknemers die aan carcinogene agentia kunnen blootgesteld worden :

§1.- tijdens de werkzaamheden waarbij de blootstelling niet kan vermeden worden door preventieve maatregelen zoals voorzien in de voorschriften van de artikelen 5, 6, 8 en 9 van het koninklijk besluit van 2 december 1993 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk;

§2.- tijdens werkzaamheden, zoals onderhoudswerken, afbraakwerken, vernieuwingswerken, verbouwingswerken waarvoor een aanzienlijke toename van de blootstelling aan deze agentia kan voorzien worden maar niet verminderd kan worden onder de vastgestelde grenswaarden door organisatorische maatregelen of door collectieve beschermingsmaatregelen.

7. Ademhalingstoestellen :

- a) werknemers die zijn blootgesteld aan het opdoen van intoxicaties of van aandoeningen der ademhalingsorganen door het inademen van schadelijk stof, gas, rook of nevels;
- b) werknemers die aan carcinogene agentia kunnen blootgesteld worden :

§1.- tijdens de werkzaamheden waarbij de blootstelling niet kan vermeden worden door preventieve maatregelen zoals voorzien in de voorschriften van de artikelen 5, 6, 8 en 9 van het koninklijk besluit van 2 december 1993 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk;

§2.- tijdens werkzaamheden, zoals onderhoudswerken, afbraakwerken, vernieuwingswerken, verbouwingswerken waarvoor een aanzienlijke toename van de blootstelling aan deze agentia kan voorzien worden maar niet verminderd kan worden onder de vastgestelde grenswaarden door organisatorische maatregelen of door collectieve beschermingsmaatregelen;

- c) de ademhalingstoestellen die bestemd zijn voor aan onderstaande verrichtingen te werkgestelde werknemers moeten uitsluitend maskers met toevoer van lucht, onafhankelijke maskers, hoofdhulsels met toevoer van lucht of onafhankelijke hoofdhulsels zijn:
  - c.1.) verrichtingen op om het even welke plaats waar men niet heeft kunnen aantonen dat de lucht er meer dan 19 % zuurstof (vol/vol) inhoudt;
  - c.2.) verrichtingen waarbij in plaatsen zoals bedoeld in artikel 53 van het A.R.A.B. of in houders en tanks zoals bedoeld in artikel 625 van hetzelfde reglement, moet worden binnengegaan of gebleven en waarvoor men niet heeft aangetoond dat :
    - de lucht er meer dan 19 % zuurstof (vol/vol) inhoudt;
    - de concentratie van de stoffen die zij vermoedelijk hebben ingehouden lager is dan 1/10 van hun grenswaarden;
  - c.3.) verstuiving door middel van een pneumatisch procédé van preparaten op basis van organische solventen tenzij een evaluatie van de blootstelling aantoont dat de grenswaarden gerespecteerd worden of dat een evenwaardige bescherming kan gerealiseerd worden op een andere wijze;
  - c.4.) metalliseren van voorwerpen door middel van een pneumatisch procédé;

c.5.) ontzanding van gegoten stukken met behulp van samengeperste lucht;

d) de ademhalingsstoestellen die bestemd zijn om de werknemers te beschermen tegen de uitwasemingen van koolmonoxide in de inrichtingen voor het laden van kalkovens en andere ovens van soortgelijke structuur moeten uitsluitend onafhankelijke maskers zijn met open omloop of filtermaskers voorzien van een filterpatroon of -doos die geschikt is om koolmonoxide op te houden;

e) in de andere gevallen moet het gebruik van maskers of hoofdhulsels met luchttoevoer of van onafhankelijke maskers of hoofdhulsels verkozen worden boven dat van filtermaskers wanneer de aard of de technische voorwaarden van de verrichtingen zich er niet tegen verzetten.

8. Beenbeschermingsmiddelen :

a) werknemers van wie de benen zijn blootgesteld aan kwetsende projecties of aan projecties van gloeiende stoffen;

b) werknemers tewerkgesteld aan de ontzanding van gietwerk of aan het afbijten van om het even welke voorwerpen, door het bestralen met zand of met metaalkorrels of aan het gieten van gesmolten metaal;

c) werknemers tewerkgesteld aan werkzaamheden met behulp van een kettingzaag, zoals het snoeien en vellen van bomen.

9. Dermatologische beschermingsmiddelen :

1. neuszalf:

a) werknemers die blootgesteld zijn aan inademing van alkalische chromaten of bichromaten, of van chroomzuur, en daardoor verzweringen of doorboringen van het neusbeschoot kunnen oplopen;

b) werknemers die neusletsels van dezelfde aard zouden opgedaan hebben ten gevolge van de inademing van andere bijtende of prikkelende stoffen.

2. Dermatologische bereiding bestemd voor de bescherming van de huid van blote lichaamsdelen :

a) werknemers die blootgesteld zijn aan de prikkelende inwerking van het stof van pek;

b) werknemers die blootgesteld zijn aan uitwasemingen van stof of van dampen die een soortgelijke prikkelende inwerking op de huid uitoefenen.

10. Bescherming van de voorarm :

a) werknemers tewerkgesteld aan het uitbenen met messen, dragen een manchet aangepast aan het risico die de voorarm van de pols tot de elleboog bedekt;

- b) werknemers van wie de voorarmen zijn blootgesteld aan kwetsende projecties of aan projecties van gloeiende stoffen.

11. Bescherming tegen het vallen :

- a) werknemers die blootgesteld zijn aan een val van een hoogte van meer dan 2 meter moeten veiligheidsgordels of harnassen gebruiken wanneer de omstandigheden vermeld in artikel 3 van dit besluit het gebruik ervan verplichten;
- b) deze P.B.M. moeten aan de volgende voorwaarden voldoen :
  - 1) deze gordels of harnassen moeten, gewoonlijk via een buigzame vanglijn met beperkte lengte, verbonden worden met hetzij een verankeringspunt, hetzij een bevestigingssysteem dat vastgehecht is aan één of meerdere verankeringspunten;
  - 2) de verbinding tussen het bevestigingselement van de gordel of het harnas en het verankeringspunt of het bevestigingssysteem moet zodanig zijn dat de valhoogte van de werknemer zo klein mogelijk is;
  - 3) indien de valhoogte niet tot minder dan 1 m beperkt kan worden moet de werknemer een harnas dragen;
  - 4) de val moet in elk geval gestopt worden op ten minste 1 m boven het opvangvlak of eender welke hindernis welke van aard is een vallende persoon te verwonden. Men houdt hier rekening met het eventueel gebruik van een valvertrager;
  - 5) het verankeringspunt of het bevestigingssysteem dat vastgehecht is aan één of meerdere verankeringspunten, moet voldoende stevig en stabiel zijn ;
  - 6) de veiligheidsgordels of harnassen, de vanglijnen en de touwen, met uitzondering van de verbindingshulpstukken, zijn vervaardigd uit synthetische vezels. Het gebruik van dergelijke uitrusting is verboden in atmosferen waarvan de temperatuur 70° C overschrijdt . De bepalingen van deze alinea zijn niet van toepassing op de P.B.M. welke specifiek bestemd zijn om gebruikt te worden bij hogere temperaturen.

12. Beschermingsmiddelen voor het gehoor :

bij een dagelijkse persoonlijke blootstelling aan meer dan 90 dB(A) moeten de werknemers de P.B.M. aanwenden die door de werkgever reeds in voldoende aantal ter beschikking moeten gesteld worden vanaf een dagelijkse blootstelling of een mogelijke blootstelling van meer dan 85 dB(A).

Dit ontslaat de werkgever niet van de verplichtingen hem opgelegd door de voorschriften van artikel 148decies 2.1.a) : strijd tegen lawaai, van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming.

13. Bescherming tegen trillingen :

indien technische middelen ontoereikend zijn of onafdoend zijn om overdreven trillingen te vermijden, stelt de werkgever P.B.M. ter beschikking van de werknemers.

Dit ontslaat de werkgever niet van de verplichtingen hem opgelegd door de voorschriften van artikel 148decies 2.1.b) : strijd tegen trillingen, van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming.

14. Bescherming tegen radioactieve straling :

- in ondernemingen voor de bereiding en behandeling van natuurlijke of kunstmatige radioactieve stoffen of van alle producten die deze stoffen inhouden;
- in laboratoria voor proefnemingen of opsporingen en alle andere instellingen waar zich radioactieve stoffen bevinden;
- in ondernemingen voor het monteren van naalden, platen en andere toestellen die radioactieve stoffen inhouden;
- in ondernemingen voor lichtgevend schilderwerk op om het even welk voorwerp door middel van producten die radioactieve stoffen inhouden,

moeten de tewerkgestelde werknemers de hierna volgende P.B.M., verstrekt door de werkgever, dragen.

14.1. Beschermkledij als zij werk verrichten waardoor zij in contact kunnen komen met radioactieve stoffen of met stof, gassen, dampen, rook, vloeistoffen, afval of om het even welke materie die deze stoffen bevatten.

14.2. Een beschermingshoofddekseel of een aangezichtsscherm van geschikt type, naargelang van het geval, indien zij blootgesteld zijn aan uitwasemingen van radioactieve stoffen, gassen, dampen of rook of aan spatten van vloeistoffen of andere stoffen die radioactieve bestanddelen inhouden.

14.3. Een beschermingsschort indien zij tewerkgesteld zijn :

- aan werk waarbij door radioactieve stoffen aangetast water, oplossingen of andere vloeibare of vochtige stoffen worden behandeld of gebruikt;
- aan het reinigen der lokalen waarin radioactieve stoffen of producten die deze stoffen inhouden worden ondergebracht, behandeld of gebruikt;
- aan het reinigen van de toestellen, recipiënten of voorwerpen die in contact zijn geweest met bovengenoemde stoffen of producten, of met door deze stoffen of door deze producten besmette zaken.

14.4. Beschermingsschoeisel indien zij bewerkingen verrichten waardoor zij blootgesteld zijn aan het oplopen van natte voeten door vloeistoffen, afvalwater of andere om het even welke stoffen die radioactieve bestanddelen inhouden.

14.5. Beschermingshandschoenen of -wanten indien zij :

- radioactieve stoffen of producten die deze stoffen inhouden moeten behandelen;
- om het even welke bewerkingen verrichten waardoor zij de kans lopen dat de handen in contact komen met voorwerpen, vloeistoffen of andere door deze producten besmette stoffen.

14.6. Een beschermingsbril of een aangezichtsscherm van geschikt type indien zij bewerkingen verrichten waardoor de ogen aan de uitwerking van de uitstralingen zijn blootgesteld en voor zover in zulk geval het gebruiken van deze beschermingsmiddelen werkelijk nuttig is (bijvoorbeeld voortbrenging van bètastralingen of van zeer zwakke straling).

14.7. Een ademhalingstoestel indien zij radioactieve stoffen, gassen, dampen of rook moeten inademen.

15. Bescherming tegen uitwendige straling :

de werknemers die aan de uitwerking van röntgenstralen worden blootgesteld dragen beschermingsschorten en beschermingshandschoenen of -wanten :

1. in de studie-, opzoekings- of controlelaboratoria en om het even welke onderneming waar toestellen die röntgenstralen voortbrengen worden gebruikt;
2. bij bewerkingen voor medische, nijverheids- of handelsradioscopie of -radiografie;
3. bij het beproeven van röntgenbuizen;

16. Kleding met signaalfunctie :

deze kleding wordt gedragen door :

- 16.1. werknemers tewerkgesteld aan werkzaamheden op en langs de openbare weg waarbij het verkeer tijdens de duur van de werkzaamheden niet wordt verboden; dit geldt onder meer voor herstellingswerken, het onderhoud van berm, onderhoudswerken, reiniging, schilderwerken, het aanbrengen, het controleren en het onderhouden van nutsvoorzieningen zoals leidingen voor gassen, water, telecommunicatie, electriciteit, enz.;
- 16.2. werknemers belast met het ophalen van vuilnis langs de openbare weg;
- 16.3. werknemers van brandweerdiensten, depannagediensten, eerste hulpdiensten, pechbestrijdingsdiensten en dit zo de omstandigheden en /of het tijdstip van de dag zorgen voor een onvoldoende zichtbaarheid van deze werknemers.

Gezien om te worden gevoegd bij Ons besluit van 11 januari 1999. (1)]